Asinado dixitalmente por:
Xosé Antón Sarmiento Méndez (Secretario)

Data: 19/02/2024 10:15:09
Razón: Rexistro Xunta Electoral Galicia

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA
REXISTRO SAÍDA Nº: 1415/2024
DATA ASENTO: 19/02/2024

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

Destinatario: Representante xeral do Partido Popular.

Asunto: Acordo da Xunta Electoral de Galicia, do 18 de febreiro de 2024, polo que se resolve a denuncia da representante xeral do Partido Popular contra o alcalde de Ourense D. Gonzalo Pérez Jácome por unha posible infracción do artigo 50 da LOREX

A Xunta Electoral de Galicia, á vista dos seguintes

Antecedentes

1. 1. O 15 de febreiro de 2024, a representante xeral do Partido Popular presenta escrito (RE 514/2024), no que formaliza denuncia contra o Alcalde de Ourense D. Gonzalo, por unha posible infracción do artigo 50 da Lei orgánica 5/1985, do 19 de xuño, do réxime electoral xeral (LOREX), derivada da instalación dun cartel con contido electoralista, ao respecto da cal efectúa, entre outras, as seguintes consideracións:

"...O 14 de febreiro, o Concello de Ourense instalou outro cartel, semellante ao anterior, no Xardín do Posío, na rúa Progreso, no que tamén se anuncia un proxecto ("Rehabilitación integral do Xardín do Posío) que no está adxudicado nin, en consecuencia, comezou a súa execución..."
"...A colocación dun cartel neste preciso momento dun proxecto que non está nin adxudicado soamente pode ter una intención electoralista.

As cores empregadas no anuncio so as mesmas que as utilizadas pola formación política Democracia Ourensana, que presenta candidatura ás eleccións ao Parlamento de Galicia que se celebrarán o día 18 de febreiro.

O cartel non contén información obxectiva e relevante para os servizos públicos nin para a cidadanía, senón un anuncio dun proxecto cuxa execución non está nin sequera adxudicada e que non se sabe si se vai materializar.

O único fin de instalación do cartel é condicionar e influír o sentido do voto, intentando facer cree que existe unha boa xestión por parte do goberno municipal do Concello de Ourense e que o voto dos electores nas vindeiras eleccións debe ser para o partido político ao que pertence o alcalde..."
No escrito incorpora fotografía do cartel

Por estes motivos solicita:

"Que se admita a denuncia contra D. Gonzalo Pérez Jácome, alcalde de Ourense, se ordene a inmediata retirada do cartel indicado e se incoe o procedemento sancionador correspondente pola infracción cometida e polo incumprimento da orde da Xunta Electoral de Galicia"

2. O 16 de febreiro de 2024, logo da reunión da Xunta Electoral de Galicia, trasladóuselle ao Alcalde de Ourense copia da denuncia aos efectos de formular alegacións (RS 1385/2024), extremo que se comunicou á representante xeral do Partido Popular (RS 1386/2024).

3. O de febreiro de 2024 o denunciado formulou alegacións (RE 535/2024), efectuando, entre outras afirmacións, as seguintes: o proxecto de obra ten sido publicado e licitado e que o mesmo ofrece información obxectiva e non sesgada sobre proxectos en execución.

Finaliza solicitando o arquivo da denuncia.

Fundamentos Xurídicos

Primeiro. O artigo 50 da Lei orgánica 5/85, do 19 de xuño, do réxime electoral xeral (LOREX), prohibe expresamente no seu apartado 2 durante o período electoral *«calquera acto organizado ou financiado, directa ou indirectamente, polo poderes públicos que conteña alusións ás realizacións ou aos logros obtidos».* E o seu apartado 3, prohibe *«calquera acto ou inauguración de obras ou servizos públicos ou proxectos destes, calquera que sexa a denominación utilizada, sen prexuízo de que as ditas obras ou servizos poidan entrar en funcionamento en dito período.»*

A Instrución 2/2011, do 24 de marzo, da Xunta Electoral Central, sobre interpretación do artigo 50 da LOREX, en relación co obxecto e os límites das campañas institucionais e dos actos de inauguración realizados polos poderes públicos en período electoral, inclúe entre as campañas institucionais permitidas, *«as campañas informativas que resulten imprescindibles para a salvagarda do interese público ou para o correcto desenvolvemento dos servizos públicos».* E engade no seu punto quinto que a intervención das xuntas electorais debe producirse como *consecuencia da contestación de consultas, da formulación de denuncias ou reclamacións, ou da interposición de recursos.*

Segundo. As administracións públicas no período electoral poden continuar co exercicio das competencias que legalmente teñen atribuídas*: «El artículo 50.2 de LOREG no prohíbe que durante los períodos electorales las administraciones públicas puedan ejercer las potestades administrativas que tengan legalmente atribuidas»* (Ac. XEC do 4 de marzo de 2020).

Por iso *«el inicio del período electoral no interrumpe aquellas actuaciones de los poderes públicos que resulten necesarias para la salvaguarda del interés público o para o correcto desenvolvimiento de los servicios públicos»* (Ac. XEC do 10 de maio de 2011).

Polo tanto, o período electoral non impide a información sempre que se limite estritamente a proporcionar aquela que sexa de interese xeral (Ac. XEC do 14 de abril de 2011) ou que sexa útil, carente de valoracións electoralistas e enmarcada dentro dunha campaña informativa específica (Ac. XEC do 16 de maio de 2019).

A *Junta Electoral Central* tense pronunciado verbo de actuacións dos poderes públicos que teñen por obxecto obras, nos termos seguintes:

«Esta Junta entiende que los poderes públicos sólo pueden realizar actos de presentación de las condiciones técnicas de proyectos de obras públicas en período electoral cuando a la luz de las circunstancias dicha actuación sea imprescindible para la realización de los objetivos que tenga encomendada una Administración y no sea posible postergar el acto hasta después del período electoral sin grave lesión para el interés general. En todo caso, cualquier acto de este tipo que se realice en período electoral deberá abstenerse de contener campañas de realizaciones o logros y no podrá tener ningún contenido electoralista» (Ac de 14 de abril de 2011).

Esta doutrina reitérase no acordo 575/2023, do 5 de outubro (fundamento xurídico primeiro):

> *«La interpretación del art. 50.2 de la LOREG debe efectuarse a la luz de diferentes preceptos constitucionales; en este caso, resultan singularmente claros los que se contienen en los art. 23.2 y 103.1 de la Constitución, en la medida en que imponen, respectivamente, el principio de igualdad en el ejercicio del derecho de sufragio pasivo (art. 23.2) y el principio de neutralidad de los poderes públicos (art. 103.1); en relación con esto último, conviene tener presente que la jurisprudencia del Tribunal Supremo (Sala Tercera) ha declarado reiteradamente que la neutralidad de los poderes públicos constituye uno de los instrumentos legalmente establecidos para hacer efectiva la igualdad que ha de ser observada en el sufragio, siendo además una de las específicas proyecciones que tiene el genérico mandato de objetividad que el artículo 103.1 de la Constitución proclama para la actuación de toda Administración Pública (por todas, cabe citar SSTS 721/2021, de 24 de mayo; 743/2021, de 26 de mayo; 113/2023, de 31 de enero o 132/2023, de 2 de febrero). Y es que, en último término, la utilización de medios públicos institucionales vulnerando el principio de neutralidad comporta, a su vez, la quiebra del principio de igualdad al que también se refiere el art. 8.1 de la LOREG.*
> *(...)*

Terceiro. O feito denunciado ten unha clara connotación electoralista xa que

a.-Se instala un cartel no que se anuncia un proxecto de obra, rehabilitación integral del jardín del Posío, aínda que a súa construción non está nin iniciada.

b.- o cartel non contén información obxectiva e relevante para os servizos públicos nin para a cidadanía. Non se trata dunha información necesaria promovida por un poder público e dirixida á cidadanía para dar conta da posta en funcionamento dun servizo público, nin tampouco dunha campaña de información que resulte imprescindible para a salvagarda do interese público ou para o correcto desenvolvemento dos servizos públicos.

Non se acredita cal é o motivo polo que resultaba imprescindible instalar o cartel en plena campaña electoral, máxime cando se trata de obras municipais que non van entrar en funcionamento de xeito inminente.

Polo tanto, o Sr. alcalde de Ourense utilizou este cargo público para facer campaña electoral e captar sufraxios para o partido político ao que pertence e que concorre a esta elección con anuncios de obras que aínda non están iniciadas, empregando fondos públicos e utilizando a institución e á que representa para tal fin.

A razón última dese anuncio––como os dos carteis que deron lugar ás outras das anteriores denuncias estimadas–– era influír no sentido do voto, intentando facer crer que existe unha boa xestión por parte do goberno municipal do concello que preside e, deste xeito, mover ao potencial elector a que votara á entidade política á que pertence o Sr. alcalde e que presentou candidaturas polo concello de Ourense nas eleccións autonómicas do 18 de febreiro deste ano.

c.- A similitude dos cores empregados no cartel cos que utiliza a formación política, democracia ourensana, a que pertence o alcalde denunciado, unido a que o cartel denunciado reivindica ante a cidadanía un pretendido logro que vai a verse materializado nun futuro, actuación esta prohibida polo artigo 50 da LOREX para evitar que se empreguen os recursos públicos para mobilizar o voto en beneficio dunha candidatura, e resulta, polo tanto, contrario ao principio de neutralidade dos poderes públicos promover unha actuación como esta durante unhas eleccións en curso co propósito, precisamente, de tratar de persuadir ao potencial elector a que se decante a favor dunha determinada entidade política.

Á vista do que antecede

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

ACORDA

Primeiro. Estimar a denuncia e declarar que o Sr. alcalde de Ourense, D. Gonzalo Pérez Jácome, incorreu nas prohibicións establecidas nas alíneas 2 e 3 do artigo 50 da LOREX, por non ter respectado o principio de neutralidade política.

Segundo.-Ordenar a inmediata retirada do cartel denunciado, relativo á rehabilitación integral do Xardín do Posío.

Terceiro . Determinar a incoación de expediente sancionador contra o Sr. alcalde de Ourense, D. Gonzalo Pérez Jácome.

En execución do presente acordo, e para o cumprimento do disposto no art. 21.2 LOREX, desenvolvido pola Instrución da Xunta Electoral Central 11/2007, do 27 de setembro, comunícolle que contra el poderá interpoñer recurso de alzada ante a Xunta Electoral Central, que deberá presentarse ante esta Xunta Electoral de Galicia, para o seu informe, antes das 11:00 horas do próximo día 20 de febreiro de 2024.

O recurso poderá presentarse por correo electrónico no seguinte enderezo: xunta.electoral.galicia@parlamentodegalicia.gal

A Coruña, data da sinatura electrónica
Por orde do presidente
da Xunta Electoral de Galicia